

فهرست:

۸

تاریخچه قانون بیمه بیکاری

۱۴

شرایط دریافت بیمه بیکاری

۲۰

پرداختی حق بیمه بیکاری

۲۶

نحوه تقاضای بیمه بیکاری

۳۵

دلایل قطع مقرری بیمه بیکاری

فهرست سوالات:

۱. تاریخ تصویب قانون بیمه بیکاری مربوط به چه زمانی است؟
۲. درصد بیمه بیکاری چقدر است؟
۳. شرایط دریافت بیمه بیکاری چگونه است؟
۴. چه افرادی مشمول قانون بیمه بیکاری می شوند؟
۵. چه افرادی مشمول قانون بیمه بیکاری نمی شوند؟
۶. آیا اتباع خارجی مشمول قانون بیمه بیکاری می شوند؟
۷. از نظر قانون تامین اجتماعی چه کسی بیکار تلقی می شود؟
۸. آیا حوادث غیر مترقبه در شرایط بیمه بیکاری تاثیرگذار است؟
۹. چه زمانی تعدیل نیرو باعث دریافت بیمه بیکاری می شود؟
۱۰. برای دریافت بیمه بیکاری شخص چه مدت باید سابقه پرداخت بیمه داشته باشد؟
۱۱. اشخاص با قرارداد شفاهی، در چه صورت مشمول قانون بیمه بیکاری می شوند؟
۱۲. چه نوع قراردادی به عنوان قرارداد دائم تلقی میشود؟
۱۳. افراد با سابقه بیمه کمتر از ۶ ماه، در چه صورت مشمول بیمه بیکاری می شوند؟

۱۴. در چه صورتی به اشخاص با قراردادهای پروژه‌ای

بیمه بیکاری تعلق می‌گیرد؟

۱۵. پرداختی حق بیمه چند درصد است؟

۱۶. چه مجموعه‌هایی از پرداخت مقرری بیمه بیکاری معاف

هستند؟

۱۷. نحوه محاسبه بیمه بیکاری به چه صورت است؟

۱۸. بیمه بیکاری برای افراد مجرد چگونه محاسبه می‌شود؟

۱۹. بیمه بیکاری برای افراد متاهل چگونه محاسبه می‌شود؟

۲۰. ثبت تقاضای دریافت بیمه بیکاری شامل چه مراحل است؟

۲۱. پس از تایید تقاضای بیمه بیکاری چه اقداماتی باید

انجام شود؟

۲۲. در صورت عدم تایید تقاضای بیمه بیکاری چه اقداماتی

باید انجام شود؟

۲۳. مدت دریافت مقرری بیمه بیکاری چقدر است؟

۲۴. سقف و حداکثر بیمه بیکاری برای افراد مجرد و متاهل یا

متکفل چقدر است؟

۲۵. تاریخ بیمه بیکاری از چه زمانی لحاظ می‌گردد؟

۲۶. مقرری بیمه بیکاری در چه بازه زمانی پرداخت می‌شود؟

۲۷. آیا بیمه بیکاری جز سابقه محسوب می شود؟

۲۸. شرط قانون برای افرادی که دچار حوادث غیر مترقبه

می شوند، چیست؟

۲۹. دلایل قطع بیمه بیکاری چیست؟

۳۰. آیا بازنشستگی تاثیری بر بیمه بیکاری دارد؟

فصل ۱

سوال ۱ تا ۷

تاریخچه قانون بیمه بیکاری

۱) تاریخ تصویب قانون بیمه بیکاری مربوط به چه زمانی است؟

تا شهریور ماه ۱۳۶۹ عملاً قانون بیمه بیکاری وجود نداشت و چیزی به عنوان حق بیمه بیکاری توسط شرکت‌ها پرداخت نمی‌شد. بعضاً فقط ادارات کار مساعدت می‌کردند کسانی که بیکار می‌شدند در قراردادهای دائم این افراد را در کلاس‌های بازآموزی و مهارت‌آموزی شرکت می‌دادند و بعد از اینکه مهارت را فرا می‌گرفتند از طریق ادارات کار به شرکت‌های دیگر ارجاع داده می‌شدند که برای کار جذب بشوند. در شهریور ماه ۱۳۶۹ قانون بیمه بیکاری تدوین و مصوب شد و از ۱۳۷۰/۱/۱ این قانون لازم‌الاجرا شد.

۲) درصد بیمه بیکاری چقدر است؟

در تصویب آئین نامه قانون بیمه بیکاری **۳٪** حق بیمه بیکاری به شرکت‌ها تفویض شد و آنها علاوه بر ۲۷٪ پرداختی، مقرر شد ۳٪ بعنوان حمایت از بیکاری **غیرارادی** پرسنل کسر کرده و به صورت ماهانه به حساب سازمان تامین اجتماعی واریز بکنند.

۳) شرایط دریافت بیمه بیکاری چگونه است؟

از سال **۱۳۷۰** سازمان تأمین اجتماعی مکلف شد که مبلغی را سرمایه‌گذاری کرده و در صندوق خاصی واریز کند و در زمانی که نیروی کار و کارگران، دچار **بیکاری غیرارادی** شدند، سازمان از محل این صندوق از آنها حمایت کرده و به آنها مقرری بیمه بیکاری پرداخت کند.

۴) چه افرادی مشمول قانون بیمه بیکاری می شوند؟

مهم‌ترین افرادی که مشمول قانون بیمه بیکاری می شوند، نیروهای کاری هستند که تابع قانون کار و **مشمول قانون سازمان تأمین اجتماعی** می باشند یعنی آن کارگاه، زیرمجموعه‌ی **قانون کار** است و مشمول قانون سازمان تأمین اجتماعی قرار می گیرد.

۵) چه افرادی مشمول قانون بیمه بیکاری نمی شوند؟

بازنشستگان و از **کار افتادگان** مشمول قانون سازمان تأمین اجتماعی نیستند، بحث بعضی از انواع بیمه ها مثل مشاغل خاص، بیمه شدگان اختیاری، این ها تابع قانون بیمه بیکاری نیستند و مهمترین گروه، **اتباع خارجی** هست.

۶) آیا اتباع خارجی مشمول قانون بیمه بیکاری می‌شوند؟

اتباع خارجی چه بصورت قانونی و با ویزا و روادید و گذرنامه وارد شده باشند و چه دارای پروانه کار و کارت مهارت باشند، کلاً **مشمول قانون بیمه بیکاری نمیشوند** و حق بیمه ای هم که کارفرما برای این افراد پرداخت می‌کند فقط بابت درمان، از کار افتادگی و بازنشستگی است و حتی اگر ۳٪ حق بیمه بیکاری را نیز برای آن پرداخت کند باز هم مشمول بیمه بیکاری نمی‌شود.

۷) از نظر قانون تامین اجتماعی چه کسی بیکار تلقی می‌شود؟

در سازمان تامین اجتماعی و اداره کار، بیکار به فردی اطلاق میشود که بدون میل و اراده شخصی بیکار شده باشد یعنی **بدون هماهنگی قبلی** و **بدون اطلاع** بیکار شده باشد و هم اکنون نیز آماده به کار باشد.

وارن بافت تخمین می زند که
۸۰ درصد ساعات کاری او
صرف خواندن یا اندیشیدن
شده است. همین کافی
است که از خودتان بپرسید:
(آیا به اندازه کافی کتاب
میخوانم؟)

وارن بافت (بزرگ ترین سرمایه گذار قرن ۲۰)

فصل ۲

شرایط دریافت بیمه بیکاری

سوال ۸ تا ۱۴

۸) آیا حوادث غیر مترقبه در شرایط بیمه بیکاری تاثیرگذار است؟

یکی از شرایطی که ممکن است منجر به بیکاری کارگر شود، **حوادث قهریه** و **غیر مترقبه** مانند سیل، زلزله، جنگ، آتش سوزی و... اتفاق بیفتد و کارگر بدون میل و اراده خودش بیکار شود. چرا؟؟!! چون حادثه غیر مترقبه بود.

۹) چه زمانی تعدیل نیرو باعث دریافت بیمه بیکاری می شود؟

گاهی مدیریت شرکت هایی که به صورت دستی یا سنتی کار می کنند، به این نتیجه میرسند که باید خطوط تولیدی شرکت را بصورت مکانیزه دربیاورند تا بهره وری، کارایی و صرفه اقتصادی شرکت بالا برود. در اینجا است که **نیروهای خود را تعدیل کرده** و شرکت دچار تجدید ساختار میشود و شرکت ناخود آگاه درگیر بیمه بیکاری میشود.

۱۰) برای دریافت بیمه بیکاری، شخص چه مدت باید سابقه پرداخت بیمه داشته باشد؟

کارگری که **قراردادی با مدت مشخص** و معین مثلاً ۳ ماه، ۶ ماه، ۹ ماه و یا یکسال دارد بایستی **۱۲ ماه** کامل بدون وقفه سابقه پرداخت حق بیمه را در آن کارگاه داشته باشد.

۱۱) اشخاص با قرارداد شفاهی، در چه صورت مشمول قانون بیمه بیکاری می شوند؟

اگر اشخاص با **قرارداد شفاهی** اقدام به طرح دعوی کنند، توسط کمیته های حل اختلاف ادارات کار بررسی می شود و اگر اشتغال او احراز شود، میتوانند با **شش ماه** از مزایای بیمه بیکاری بهره مند شوند.

۱۱۴) در چه صورتی به اشخاص با قراردادهای پروژه‌ای بیمه بیکاری تعلق می‌گیرد؟

در **قراردادهای پروژه‌ای** که فرد در پایان پروژه و به خاطر عدم نیاز پیمانکار ترک کار می‌کند و اخراج میشود، **بیمه بیمه بیکاری تعلق نمی‌گیرد.** تنها موردی که به این افرادی که درگیر قراردادهای پروژه‌ای هستند بیمه بیکاری تعلق بگیرد، **اخراج موجه** در طول مدت اجرای پروژه است، یعنی پروژه تمام نشده باشد.

مردم موفق، روی پاداش
موفقیت تمرکز میکنند، از
اشتباهشان یاد می گیرند و
بر روی پیشرفت خود و
جایگاهشان فکر میکنند.

جان سی مکسول (نویسنده و سخنران آمریکایی)

فصل ۳

سوال ۱۵ تا ۱۹

پرداختی حق بیمه بیکاری

۱۵) پرداختی حق بیمه چند درصد است؟

حق بیمه به صورت ثابت برای تمامی شرکت‌هایی که زیر مجموعه‌ی قانون کار هستند **۳٪** است.

ابهامی که در اینجا وجود دارد این است که بعضی از شرکت‌ها هستند که **پرسنل رسمی** دارند و چون به موجب یک قانون‌های خاصی به وجود آمدند، این ۳٪ **حق بیمه بیکاری را پرداخت نمی‌کنند.** مثلاً افرادی که جذب

وزارت آموزش و پرورش می‌شوند و در شغل معلمی مشغول فعالیت هستند، این افراد تا زمانی که قراردادشان پیمانی هست، زیرمجموعه وزارت آموزش و پرورش هستند و وزارت مربوطه بایستی بابت این افراد ۳٪ حق بیمه بیکاری را برایشان پرداخت نماید.

۱۶) چه مجموعه‌هایی از پرداخت مقرری بیمه بیکاری معاف هستند؟

بنگاه‌ها، صنف‌ها، وزارتخانه‌ها و مجموعه‌هایی که
قانون استخدامی خاص دارند مثل نیروهای مسلح،
شرکت‌های دولتی، اعضای هیات علمی دانشگاه،
دانشگاه آزاد اسلامی اینها **از پرداخت ۳٪ معاف هستند.**

۱۷) نحوه محاسبه بیمه بیکاری به چه صورت است؟

در فرمول محاسبات قانون بیمه بیکاری **افراد مجرد**
و **افراد متعهد** از همدیگر تفکیک شدند. این دو مورد
کاملاً از هم جدا هستند و هرکدام تابع فرمول محاسبه
جداگانه ای قرار می‌گیرند.

۱۸ بیمه بیکاری برای افراد مجرد چگونه محاسبه می‌شود؟

زمانیکه فرد بیکار می‌شود و تقاضای دریافت بیمه بیکاری می‌کند و بعد از انجام مراحل حکم مقرری بیمه بیکاری برای آن صادر میشود، پرونده به سازمان تأمین اجتماعی ارجاع میشود و برای محاسبه مبلغ مقرری بیمه بیکاری جهت پرداخت به این افراد سازمان تامین اجتماعی از تاریخ بیمه بیکاری **سه ماه (۹۰ روز)** به گذشته برمی‌گردد و میانگین دستمزد این سه ماه را محاسبه نموده و **تقسیم بر ۹۰** کرده و دقیقاً میانگین یک روز حقوق این شخص در ۹۰ روز گذشته به دست می‌آید. بعد عدد بدست آمده را **ضریب ۵۵٪** (نرخ ثابت) می‌کند. اگر فرد مجرد باشد همین عدد بدست آمده مبنای پرداخت به **فرد مجرد** می‌شود.

۱۹) بیمه بیکاری برای افراد متأهل چگونه محاسبه می‌شود؟

در خصوص افراد متأهل یا متکفل (بعضی از افراد متأهل نیستند ولی یک سری افراد را تحت کفالت دارند، مثل فرد مجردی که پدر و مادر خودش را تحت کفالت دارد به عنوان گروه متأهلین یا متکلفین تلقی می‌شود) فرمول محاسبه این‌ها چند آیتم اضافه‌تر دارد. **۹۰ روز** که در افراد مجرد بود در اینجا هم صادق است. سازمان ۹۰ روز از تاریخ بیکاری به عقب برمی‌گردد و **تقسیم بر عدد ۹۰** میکند و ضربدر ۳۰ کرده و حقوق یکماه مشخص می‌شود. آن عدد را **ضربدر ۵۵٪** (نرخ ثابت) میکند. ولی نکته‌ی بعدی که در خصوص متأهلین یا متکلفین وجود دارد **تا تعداد ۴ نفر** از افراد تحت کفالت خود یا اولادش را **به ازای هر فرد ۱۰٪ به آن** **۵۵٪ که نرخ ثابت است اضافه می‌کند.**

این را بدانید... فقط شما
هستید که میتوانید
خودتان را به جایی که
میخواهید برسانید، نه
هیچکس دیگری...

لس براون (سخنران معروف آمریکایی)

فصل ۴

سوال ۲۰ تا ۲۸

نحوه تقاضای بیمه بیکاری

۲۰) ثبت تقاضای دریافت بیمه بیکاری شامل چه مراحل است؟

قبل از اینکه ویروس کرونا فراگیر شود، شخص باید به صورت حضوری به اداره کار مراجعه می‌کرد. در حال حاضر هر فردی که درخواست دریافت بیمه بیکاری داشته باشد، ابتدا بایستی به دفاتر پیشخوان دولت جهت **تشخیص هویت و اصالت سنجی** مراجعه کند و پس از آن بعد از اینکه تشخیص هویت شد، کارت ملی و اطلاعات تشخیص مورد تایید قرار گرفت به سایت اداره کار یا همون **سامانه‌ی جامعه روابط کار** مراجعه و آن جا مدارک و مستندات را بارگزاری کند. بعد از انجام این عملیات توسط کارگر کد رهگیری صادر شده و به فرد اختصاص می‌دهند و در واقع مدارک آن فرد مورد پردازش قرار می‌گیرد و به جریان می‌افتد.

۲۱) پس از تایید تقاضای بیمه بیکاری چه اقداماتی باید انجام شود؟

فرد می‌تواند طبق پیامک ارسالی **بصورت حضوری** مراجعه کند و هر حساب بانکی که (ترجیحاً حساب بانک رفاه باشد) ارائه و در اختیار سازمان قرار دهد و یا در سایت **es.tamin.ir** وارد شود و در آنجا قرار دهد تا تایید کنند و **ماهیانه** یا هر **دوماه یکبار** سند صادر شده و مقرری فرد به ایشان پرداخت گردد.

(۲۲) در صورت عدم تایید تقاضای بیمه بیکاری چه اقداماتی

باید انجام شود؟

ممکن است هر کدام از این کارشناسان پرونده را همزمان تایید نکنند اگر تایید نکردند، پیامکی برای فردی که درخواست استفاده از بیمه بیکاری را داشته است، ارسال میشود و در آنجا می تواند علت را جویا شود و حتی امکان اعتراض به رأی و درخواست بررسی مجدد را نیز دارد. ضمناً می تواند حضوری نیز به اداره تامین اجتماعی یا اداره کار نیز مراجعه کند با این تفاوت که دیگر پرونده به ادارات کل ارجاع داده می شود. در آنجا دوباره همزمان کارشناس اداره کل سازمان تامین اجتماعی و کارشناس اداره کل اداره کار باید نظر مثبت را صادر بکنند. در صورتی که هر دو رای مثبت و مورد تایید قرار بگیرد، پیامک ارسال میشود و رای صادر شده و می تواند برود و مقرری بیمه بیکاری را دریافت نماید.

(۲۳) مدت دریافت مقرری بیمه بیکاری چقدر است؟

مدت زمان دریافت مقرری بیمه بیکاری به عوامل زیر بستگی دارد:

۱. فرد مجرد باشد؛
۲. اگر مجرد نیست، حتما متأهل یا متکفل هست؛
۳. در کارگاهی که الان بیکار شده و آخرین کارگاه این فرد بوده چند ماه سابقه‌ی پرداخت حق بیمه دارد. برای مثال اگر فردی از آخرین کارگاه خود که درخواست بیمه بیکاری می‌دهد بیش از یکسال یعنی از ۱۲ تا ۲۴ ماه سابقه داشته باشد و مجرد باشد، ۶ ماه و اگر فرد متأهل یا متکفل باشد ۱۲ ماه از طرف سازمان تامین اجتماعی مقرری بیمه بیکاری دریافت می‌کند. اگر فرد در آخرین کارگاه از ۲۵ الی ۱۲۰ ماه سابقه‌ی پرداخت حق بیمه را داشته باشد و بعد بیکار شود و مجرد باشد ۱۲ ماه اما اگر متأهل و متکفل باشد ۱۸ ماه.
- اگر فرد مجرد در آخرین کارگاه ۱۲۱ تا ۱۸۰ ماه سابقه‌ی

پرداخت حق بیمه را داشته باشد، ۱۸ ماه مقرری بیکاری دریافت می‌کند اما فرد متأهل و متکفل باشد، ۲۶ ماه. اگر فرد در آخرین کارگاه سابقه‌ی پرداخت حق بیمه از ۱۸۱ ماه لغایت ۲۴۰ ماه را داشته باشد، اگر فرد مجرد باشد مقرری بیمه بیکاری ۲۶ ماه پرداخت میشود و اگر متأهل یا متکفل باشد ۳۶ ماه (۳ سال). هر فردی که در آخرین کارگاه بیشتر از ۲۴۱ ماه، سابقه پرداخت حق بیمه را داشته باشد و به صورت غیرارادی بیکار شود، اگر مجرد باشد ۳۶ ماه مقرری بیمه بیکاری دریافت می‌کند و اگر متأهل و یا متکفل باشد ۵۰ ماه.

۲۴) سقف و حداکثر بیمه بیکاری برای افراد مجرد و متأهل یا

متکفل چقدر است؟

قانون گذار سقف و حداکثر بیمه‌ی بیکاری را برای افراد **متاهل و متکفل** در طول ۳۰ سال سنوات حق بیمه‌ای که پرداخت می‌کند، **۵۰ ماه** و برای افراد **مجرد** را **۳۶ ماه** در نظر گرفته است.

۲۵) تاریخ بیمه بیکاری از چه زمانی لحاظ می‌گردد؟

نکته‌ای که وجود دارد این است که تاریخ بیمه‌ی بیکاری که اداره‌ی کار تدوین میکند، از همان **روز اول بیکاری**، نوشته می‌شود.

۲۶) مقرری بیمه بیکاری در چه بازه زمانی پرداخت می‌شود؟

سازمان تامین اجتماعی **ماهانه** به افراد پرداخت میکند.

۲۷) آیا بیمه بیکاری جز سابقه محسوب می‌شود؟

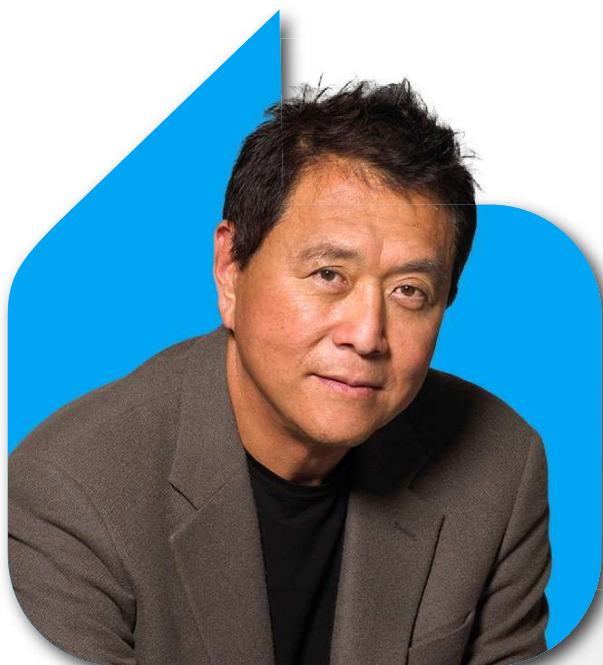
این مقرری مبنای **بازنشستگی، از کار افتادگی و فوت** محسوب می‌شود؛ یعنی فرد در دورانی که مقرری بیمه بیکاری دریافت می‌کند، **بیمه هست**.

۲۸ شرط قانون برای افرادی که دچار حوادث غیر مترقبه می‌شوند، چیست؟

افرادی که دچار حوادثی همچون سیل، زلزله، جنگ و آتش‌سوزی می‌شوند و به صورت **غیرارادی** بیکار میشوند، این افراد **شرط الزام ۶ ماه** را ندارند و حتی اگر یک روز سابقه کار هم داشته باشند می‌توانند از مقرری بیمه‌ی بیکاری بهره‌مند شوند.

نکته:

اگر بیمه شده اصلی مرد باشد، طبق قوانین، زن به صورت صد درصد تحت پوشش و کفالت شوهرش است اما اگر بیمه شده، زن باشد و بخواهد بیمه بیکاری بگیرد طبق قوانین، شوهر یک زن، تحت کفالت زن نیست. در صورتی تحت کفالت قرار می‌گیرد که حتماً از کار افتاده باشد یا سن او از ۶۰ سال بیشتر باشد و یا شغلی نداشته یا اینکه حکم از کار افتادگی برای این فرد صادر شده باشد.

اجازه ندهید که ترس از
شکست یا از دست دادن،
به هیجان برنده شدن شما
ضربه بزند.

رابرت کیوساکی (نویسنده و سخنران آمریکایی)

فصل ۵

سوال ۲۸ تا ۳۰

دلایل قطع مقرری بیمه بیکاری

۲۹) دلایل قطع بیمه بیکاری چیست؟

مهمترین و اصلی‌ترین شرط قطع مقرری بیمه‌ی بیکاری بحث **اشتغال مجدد** فرد بیکار است.

مورد بعدی که منجر به قطع مقرری بیمه می‌شود، سرباز زدن بیمه‌شده بیکار بدون عذر موجه جهت معرفی شدن به کلاس‌های سوادآموزی یا کارآموزی یا دوره‌های مهارت است.

۳۰) آیا بازنشستگی تاثیری بر بیمه بیکاری دارد؟

یکی از مواردی که باعث **قطع مقرری بیمه بیکاری** شخص میشود، بحث رسیدن به **سن بازنشستگی** است. حالا در حین اینکه فرد، مقرری بیمه بیکاری می‌گیرد طبق هر کدام از قواعد سازمان تامین اجتماعی اگر به سن بازنشستگی برسد یا از کارافتاده بشه مقرری بیمه بیکاری قطع میشود و به آن حقوق بازنشستگی یا از کار افتادگی پرداخت می‌کنند.